

**POTOMKOVIA ADAMA KOŠTIALA Z TRNOVA
V SLUŽBÁCH TURČIANSKEJ STOLICE
A KONVENTU
(genealogicko-archontologická štúdia)**

Peter Brindza

BRINDZA, Peter: Descendents of Adam Košťial from Trnovo in the service of Turiec county and provost. *Historické štúdie*, 2013, roč. 47, pp. 99 – 107.

Our work tries to approximate life in the Turiec region, mostly that of ethnic Slovak noble families, their normal life, social interaction, but also their kinship linkages. While the public appearances of this class is one of the best known in Slovakia, there was also a small yeoman family closely tied to the richest throne, – the Košťial family from Trnovo. We also try to deal with the ideas and findings of earlier authors on the problems that concerned this family and to solve the problems of origin of this group, the action of Turiec County, and also extend our discussion to various family branches operating outside of the territory of Turiec county. We will discuss various administrative functions relating to the Košťial family, as some representatives of the Košťial family held various administrative positions. The lineage has not been studied from a purely genealogical point of view, but can also be interpreted from a socio-historical perspective.

History. Hungary/Slovakia. Archontology. Family tree. Genealogy. Family Košťial. Turiec county. Trnovo.

Uhorská aristokracia bola rôznorodá. Formálne bol pred zákonom každý šľachtic rovný, no menej majetný sa domáhal svojich práv ťažšie. V prípade chudobného uhorského zemianstva to platilo dvojnásobne. Ako príklad by nám mohli poslúžiť spory o chotárne hranice turčianskej obce Trnovo s majiteľmi Znievskeho panstva Révaiovcami v druhej polovici 16. storočia. Na to, aby si trnovskí kurialisti uhájili svoje majetkové práva, sa museli združiť a spoločnými silami sa domáhať svojich práv u pánovníka či palatína. Podobne bolo na tom najchudobnejšie zemianstvo i ekonomicky. Členovia strednej a vyššej uhorskej šľachty zastávali významnejšie posty v správe krajiny (hodnostári na kráľovskom dvore, vyšší vojenský velitelia, preláti). Drobné zemianstvo, naopak, nachádzalo svoje uplatnenie na nižších administratívnych postoch, najmä v správe šľachtických stolíc.

V tejto štúdií si budeme podrobnejšie všímať potomkov Adama Košťiala, chudobného trnovského kurialistu, ktorého tri generácie potomkov dlhodobo pôsobili v rôznych administratívnych funkciách Turčianskej stolice a turčianskeho konventu.

Pôvod Košťialovcov nie je nateraz uspokojivo objasnený a do budúcnosti by si vyžadovala táto problematika osobitnú pozornosť. Isté je, že v donácii Vladislava II.

z roku 1507 na Dražkovce sa spomína Peter, vnuk Martina Koštiala¹. V ďalšej donácii, tentoraz už na Trnovo od Rudolfa II. z roku 1578, sa už medzi obdarovanými nachádzajú aj Ján a Michal Koštialovci.² Od tejto donácie sa Koštialovci výlučne spomínajú ako trnovskí zemani. Svedčí o tom aj ich erbové znamenie – zajac, ktorý má zozadu prestrelený krk šípom. Podobné erbové znamenie používali aj ostatní trnovskí kurialisti.³ To, že sa Koštialovci spomínajú v donácii na Dražkovce i na Trnovo môže súvisieť so vzájomnou pokrvnou prepojenosťou dražkovských a trnovských rodov. Navyše, neskorší trnovskí kurialisti vznikli rozrodom z potomkov dcér, keď pôvodné Maladikovo potomstvo v 2. polovici 14. storočia vymrelo po meči. Krajinský sudca Mikuláš zo Seče napokon roku 1381 rozhodol, že dedič v Trnove môžu i potomkovia po praslici. Preto je pravdepodobné, že medzi Maladikových potomkov po praslici sa ešte v stredoveku priženil niekto i z neďalekých Dražkoviec.

Takmer do polovice 17. storočia nepredstavovali Koštialovci nijaký významný rod. Stručné informácie o nich nám prinášajú pomerne časté záložné listiny drobných majetkových častí, prípadne dedičské spory či majetkové pokonania. Nemáme hodnoverné správy o ich administratívnej činnosti. Za jediného významnejšieho člena rodu môžeme považovať Jozefa Koštiala, Petrovho syna, ktorý sa spomína ako kňaz roku 1553.⁴ Pramene dokonca zachytávajú aj Jozefovu manželku Barbaru Bakalárovú.

Obdobie, keď sa Koštialovci začínajú výraznejšie administratívne angažovať, začína sa až za Tomášovho syna Adama Koštiala, ktorý sa narodil okolo roku 1587.⁵ Aj on viedol mnohé majetkové spory a zálohovania. Roku 1623 bol napríklad neúspešný v spore o lúku s Ladislavom Rovošom (*Rowoz*).⁶

V roku 1618 zvolilo trnovské zemianstvo Adama za perceptora tamojšieho komposesorátu.⁷ Jeho úlohou bolo vedenie finančnej agendy komposesorátu, predovšetkým však spravoval vybrané pokuty, ktoré sa mali spätne použiť na zveľadovanie komposesorátu. Medzi jeho úlohy patrilo aj skladanie záverečného účtu. Roku 1656, keď

¹ JERŠOVÁ, Mária. *Rod Ivanka z Jordanu a Dražkoviec*. Turčiansky Sv. Martin : b. v., 1937, s. 97.

² ŠIKURA, Ján. *Miestopisné dejiny Turca*. Bratislava : Slovenská akadémia vied a umení, 1944, s. 136.

³ BRINDZA, Peter. Erby a pečate trnovských kurialistov 1599–1701. In *Genealogicko-heraldický hlas*, 21, 2011, 1–2, s. 50–56. Najnovšie výskumy preukázali, že najstarším prameňom na erb viacerých trnovských rodov majúcich v erbe zajaca je armáles, ktorý vydal dňa 12. novembra 1517 panovník Ľudovít II. pre Jána Tarnovského zvaného Lehotka z Jazernice a jeho príbuzných. In KERESTEŠ, Peter. *Lexikón erbov šľachty na Slovensku IV. Nitrianska stolica*. Bratislava : Hajko&Hajková, 2010, s. 241.

⁴ Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív Bytča (ďalej MV SR, ŠA BY), f. Turčianska župa I (ďalej TrŽ I), Šľachtické písomnosti (ďalej ŠP), Písomnosti rodov a panstiev (ďalej PRAP), Spisy – Koštial 1553–1785, šk. 693, inv. č. 1 700.

⁵ Uviedol to pri svojej svedeckej výpovedi dňa 29. októbra 1653. MV SR, ŠA BY, f. TrŽI, ŠP, PRAP, Spisy – Milko 1629–1804, šk. 698, inv. č. 1 730.

⁶ MV SR, ŠA BY, f. TrŽ I, Kongregačná zápisnica (ďalej KZ) IX 1610–1623, inv. č. 12, s. 505–506.

⁷ Štatút sa však zachoval iba v hodnovernom odpise (tranzumppte) z roku 1820. MV SR, ŠA BY, f. RA 1334–1964, Rod Trnovský 1381–1827, šk. 2. O voľbe funkcionárov hovorí osobitná časť druhej kapitoly. Za osoby, ktoré mali zastupovať záujmy komposesorátu navonok, boli ďalej vymenovaní Ladislav Valovič (*Walowicz*) starší, Melchior Rovoš (*Rovoz*), Jakub Šuta (*Suta*) a Juraj Lehocký (*Lehoczký*).

bola spísaná dohoda o zámene majetkov a ich rozdelení medzi rody Benický (*Benický*) a Záborský (*Záborszky*), stretávame sa s Adamom ako svedkom tohto pokonania.⁸ Poslednú zmienku o ňom sme zaznamenali roku 1660, keď viedol spor s prepoštom turčianskeho konventu Jánom Pavlovičom (*Pavłowicz*)⁹. Ako nebohý sa spomína 25. januára 1666.¹⁰ Z Adamovho osobného života ešte vieme, že bol ženatý s Helenou Ivankovou (*Ivanka*)¹¹, s ktorou mal až deväť detí – štyroch synov – najstaršieho Františka, ďalej Juraja, Mikuláša, Jána a päť dcér.¹² Z dcér poznáme menovite iba Žofiu, vydatú za Jána Mateja Šimkoviča (*Symkovitz*), a Zuzanu vydatú za Matúša Šimkoviča.¹³ Z nich najvýznamnejšia je Jurajova vetva, ktorej osudy si priblížime podrobnejšie.

Počiatky života Juraja Koštiala staršieho siahajú k roku 1613, keď sa mal údajne narodiť. Jeho otec Adam ho poslal na štúdiá,¹⁴ lebo sa nazdával, že vďaka vzdelaniu sa synovi podarí obsadiť niektorú z administratívnych pozícií. Juraj sa tak na základe svojich vedomostí mohol zapojiť už ako pomerne mladý (28-ročný) do stoličného úradníckeho aparátu. Predpokladáme, že po skončení štúdií vstupuje do manželského stavu so Zuzanou Lehocou (*Lehoczky*).¹⁵

Z tohto manželstva sa mu narodili dvaja potomkovia – syn Juraj mladší a dcéra Helena, neskoršie vydatá za Abraháma Jesenského z Veľkého Jasena.¹⁶ V roku 1641 sa stáva prísazným prísediacim druhého okresu Turčianskej stolice. Ďalší doklad o jeho zapojení do stoličnej samosprávy pochádza z roku 1645, keď ho opäť nachádzame v tejto funkcii. V ktorom okrese bola v uvedenom roku jeho pôsobnosť, pramene neinformujú. O rok neskôr sa už Juraj usiluje presadiť v okrese, v ktorom mal bydlisko. Je teda na stoličnom zhromaždení zvolený do funkcie prísazného prísediaceho v prvom okrese. Vo funkcii zotrúva aj nasledujúci rok. Rok 1649 však znamenal zlom v jeho

⁸ MV SR, ŠA BY, f. Rodové archívy (ďalej RA) 1334 – 1964, Rod Trnovský 1381 – 1827, šk. 2.

⁹ MV SR, ŠA BY, f. TrŽ I, KZ XV 1651 – 1665, inv. č. 17, s. 620.

¹⁰ Dosvedčuje to dohoda o rozdelení majetku medzi súrodencov po nebohom Adamovi Koštialovi, spísaná 25. januára 1666, ktorá sa zachovala v tranzumpte vyhotovenom na žiadosť Juraja Koštiala ml. 1. apríla 1696. Ministerstvo vnútra SR, Slovenský národný archív (ďalej MV SR, SNA), f. Hodnoverné miesto Turčiansky konvent (ďalej HMTK), Protokol T 1695 – 1698, s. 239 – 246.

¹¹ Helena Ivanková bola dcérou Matúša Ivanku z Dražkoviec a Jordánu. Helena mala bratov Juraja a Petra Ivanku. MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol R 1684 – 1689, s. 201 – 203. Z nich Peter Ivanka mal synov Pavla a Mikuláša Ivanku. MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol S 1689 – 1695, s. 190 – 191.

¹² MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol O 1673 – 1678, s. 147.

¹³ Spomínaní Ján Matej Šimkovič a Matúš Šimkovič boli synmi Baltazára Šimkoviča z Dolného Jasena. Šimkovičovi sú jednou z viacerých vetiev dolnojesenských Jesenskovicov. ŠA BY, f. TrŽ I, ŠP, PRAP, Spisy - Koštial 1553 – 1785, šk. 693, inv. č. 1 700.

¹⁴ Nepodarilo sa nám presne identifikovať univerzitu, prípadne vyššie gymnázium, na ktorom Juraj študoval. Nemožno však pochybovať o jeho univerzitnom vzdelaní. Svedčí o tom jeho dobrá znalosť latinčiny, ktorú ako úradník Turčianskej stolice uplatňoval pri plnení svojich povinností.

¹⁵ MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol O 1673 – 1678, s. 145. Zuzana Lehocá bola dcérou Mateja Lehocého z Lehoty a Malého Rakova. MV SR, SNA, HMTK, Protokol X 1714 – 1719, s. 414 – 416.

¹⁶ MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol O 1673 – 1678, s. 145. Abrahám Jesenský bol synom Františka Jesenského staršieho z Veľkého Jasena. MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol Q 1678 – 1684, s. 37. Abrahám Jesenský mal s Helenou Koštialovou synov Juraja a Františka a dcéry Zuzanu a Máriu Jesenskú. Všetci štyria súrodenci sa spomínajú roku 1689. MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol S 1689 – 1695, s. 31 – 32.

kariére. V uvedenom roku sa síce spomína ešte ako prísazný prísediaci, no dňa 13. júna 1649 je zvolený do úradu slúžneho namiesto Mateja Lehockého (*Lehoczky*). Od tohto roku sa Juraj vo funkcii slúžneho udržal nepretržite 22 rokov. V rokoch 1670 – 1671 dokonca kumuloval vo svojich rukách viaceré úrady. Obsadil miesto prísazného prísediaceho, slúžneho a bol aj mimoriadnym prísediacim stoličného súdu, tzv. apelačný sudca. Svedčí to o jeho vysokej odbornosti a všeobecnej obľube medzi turčianskym zemianstvom. Nasledujúce roky znamenali výrazný a z nášho pohľadu nečakaný útlm v jeho profesionálnom živote. Predpokladáme, že on sám postupne pociťoval úbytok síl a teda prirodzene ho v jeho veku práca stoličného úradníka značne vyčerpávala. Svedčí o tom aj fakt, že roku 1674 spísal svoj vlastný testament.¹⁷ Roku 1672 bol posledný rok zamestnancom stolice, zastával funkciu prísazného prísediaceho v prvom okrese. V nasledujúcom období ho nachádzame už iba ako mimoriadneho prísediaceho stoličného súdu (1672, 1674 – 1675, 1680, 1687).

Z písomností, ktoré sa zachovali, možno pomerne jednoducho a presne určiť náplň práce, ako aj rozsah kompetencií jednotlivých stoličných úradníkov. Z obdobia, keď Juraj Košťal st. zastával viaceré posty, sa nám zachovalo pomerne veľa písomností. Do kompetencie slúžnych patrilo dosvedčovanie právnych úkonov, zväčša vystupovali ako svedkovia majetkových dohôd.

V roku 1650 bol Juraj starší svedkom rozdelenia majetkov medzi Františkom Révaiom (*de Reva*), županom Turčianskej stolice na jednej strane a jeho synmi Mikulášom, Danielom a Imrichom na druhej strane.¹⁸ Úlohou slúžnych bol aj výkon rozhodnutí nadriadených funkcionárov. Z roku 1660 sa zachovala listina (svedectvo) vydané štyrmi slúžnymi, ktorí dosvedčujú, že v majetkovom spore medzi Mikulášom a Imrichom Révaiom na jednej strane a Danielom Révaiom (*de Reva*) na druhej strane budú konať podľa nariadenia mandátu uhorského palatína Františka Vešeléniho (*Wesseleny de Hadad*).¹⁹ V agende slúžnych nachádzame aj pomerne veľa protestov. Pred Jurajom Košťalom starším roku 1662 takto protestoval Imrich Révai (*de Reva*) proti Žofii Latkóczy (*Latkoczy*), kedysi manželke Michaela Tubicinusa (*Tubicinis alias Czepezani*), potom manželke Jána Violistu (*Violista*).²⁰ Vydávanie svedectiev patrilo tiež do kompetencie slúžnych. V roku 1652 vydávajú štyria slúžni svedectvo, v ktorom informujú o zabratí majetkových častí jednotlivými členmi rodu Révai v Turanoch, Ratkove a Turčianskych Kľačanoch.²¹ Ako prísazný prísediaci sa Juraj Košťal roku 1645 zúčastnil vyšetrovania sporu Františka Révaia (*de Reva*) proti sedliakom z panstva Sklabiňa a Blatnica. Tento spor, samozrejme, nevyšetroval Juraj Košťal sám. Z ďalších funkcionárov boli prítomní dvaja slúžni, ďalší prísazný prísediaci, ako aj jeden mimoriadny prísediaci stoličného súdu a štyri osoby bez funkcie.²²

¹⁷ MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol O 1673 – 1678, s. 144 – 161.

¹⁸ MV SR, SNA, f. Archívy rodu Révay (ďalej ARR), Spoločný archív rodu Révay (ďalej SARR), Panstvo Sklabiňa, šk. 4, fasc. 13.

¹⁹ Tamže, šk. 5, fasc. 16.

²⁰ Tamže.

²¹ Tamže, šk. 4, fasc. 14.

²² Tamže, Panstvo Blatnica, šk. 14, fasc. 18.

Kariérna biografia Juraja Koštiala staršieho vo faktoch

- * narodil sa okolo roku 1613,
- v rokoch 1641, 1645 – 1647, 1649, 1670 – 1672 zastával funkciu prisažného príseďiaceho Turčianskej stolice,
- v rokoch 1649 – 1671 bol slúžnym Turčianskej stolice,
- 31. marca 1666 bol členom súdu, ktorý z poverenia uhorského palatína Františka Vešeléniho súdil obyvateľov Kláštora pod Znievom,
- v rokoch 1670 – 1672, 1674 – 1675, 1680, 1687 patril k mimoriadnym príseďiacim stoličného súdu Turčianskej stolice,
- † zomrel medzi 21. marcom 1687 až 7. decembrom 1688.

Juraj Koštial mladší v službách Turčianskej stolice a konventu

Nepochybne jediným mužským potomkom Juraja Koštiala st. a jeho manželky Zuzany Lehockej bol syn Juraj mladší. Jeho životné cesty sa dajú sledovať až od roku 1668, keď bol poslucháčom v triede logikov na Filozofickej fakulte Trnavskej univerzity. O rok neskôr navštevoval triedu fyzikov.²³ Manželský zväzok uzatvoril s príslušníčkou vplyvného šľachtického rodu z Turca – Helenou Benickou.²⁴ Spolu mali syna Imricha²⁵ a dcéry Juditu, Evu a Máriu.²⁶ Benickovci patrili k strednej šľachte, mnohí z nich zastávali najvýznamnejšie posty v šľachtickej samospráve. Z ich radov pochádzali tak podžupani, ako aj nižší funkcionári – slúžni, prisažní príseďiaci, mimoriadni príseďiaci stoličného súdu. Manželské prepojenie Koštialovcov s Benickovcami svedčí o vzrastajúcom spoločenskom vplyve Koštialovcov v druhej polovici 17. storočia.

Keďže Juraj nadobudol štúdiom na Trnavskej univerzite vyššie vzdelanie, tento fakt ho predurčil na úradnícku kariéru. Svoje účinkovanie začínal ako slúžny Turčianskej stolice. Vo funkcii ho máme písomne doloženého v rokoch 1674 – 1679 a 1683. Ako slúžny plnil podobné úlohy ako jeho otec Juraj starší. Medzitým sa roku 1678 ujal miesta podnotára Turčianskej stolice. Na tomto poste však vydržal iba rok, pretože už roku 1679 ho vystriedal Imrich Eördögh (*Eördögh*), ktorý bol zároveň v tomto roku zvolený aj za slúžneho Turčianskej stolice.²⁷ O niekoľko rokov neskôr sa však Juraj Koštial mladší presadil aj ako stoličný notár. Stoličný notár aj podnotár, ako jeho zástupca, boli zamestnancami stolice. Do funkcií boli volení na generálnej kongregácii podobne ako iní stoliční úradníci (slúžny, prisažní príseďiaci). Za výkon svojej funkcie poberali riadny plat.

Stoličný notár a podnotár sa podieľali na písomnej agende stolice. Obaja sa zúčastňovali na zasadnutiach stoličnej pospolitosti (generálne, partikulárne kongregá-

²³ ZSOLDOS, Atila. *Matricula Universitatis Tyrnaviensis 1635 – 1701*. Budapest : ELTE, 1990, s. 150 a 156.

²⁴ MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol Q 1678 – 1684, s. 503. Helena bola dcérou Mikuláša Benického staršieho z Beníc, ktorý zastával do roku 1683 funkciu notára turčianskeho konventu.

²⁵ MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol W 1702 – 1714, s. 402 – 405.

²⁶ Tamže, s. 14 – 143.

²⁷ MV SR, ŠA BY, f. TrŽ I, KZ XVII 1675 – 1680, inv. č. 19, s. 1 000 – 1 001.

cie), vyhotovovali kongregačné zápisnice, produkovali písomnosti turčianskej sedrie. V staršom období mal stoličný notár na starosti aj stoličný archív, opatroval stoličné typárium. Funkcia stoličného notára zaujímala v administratívnom aparáte významné miesto. Stoličný notár aj jeho zástupca museli byť nepochybne jednými z najvzdanejších funkcionárov s dobrou znalosťou cudzích jazykov, najmä latinčiny, keďže práve oni sa viac ako iní dostávali do styku s písomnosťami z iných kútov Uhorska, prípadne aj cudziny.

Deň 20. apríl 1683 znamenal pre Juraja Koštiala mladšieho významný zlom v jeho profesionálnej kariére. Vtedy sa totiž jeho svokor Mikuláš Benický starší vinou zlého zraku vzdal funkcie notára turčianskeho konventu a na toto miesto bol zvolený práve Juraj Koštial mladší. Úlohou Juraja Koštiala mladšieho ako notára konventu bolo zabezpečenie písomnej produkcie tohto hodnoverného miesta. Štruktúrou, ale i obsahom boli písomnosti hodnoverných miest odlišné ako písomnosti z produkcie stolíc. Hodnoverné miesta (*loca credibilia*) fungovali v Uhorsku od 13. storočia. Ich úlohou bolo vyhotovovanie overených odpisov listín (tzv. tranzumptov), spisovali testamenty, protesty a námietky šľachticov proti právnym záležitostiam. Agendu vyplňalo aj spisovanie splnomocnení, majetkových dohôd či vyhotovovanie kópií významnejších listín pre okolité rody alebo mestá. Z pôsobenia Juraja Koštiala mladšieho v turčianskom konvente poznáme viacero záležitostí spísaných za jeho prítomnosti, prípadne jeho vlastnou rukou. Roku 1696 spísala napríklad Eva, dcéra Jakuba Gôtovanského? (*Gutth*), svoj protest pred Adamom Závodným (*Zavodny*), presbyterom konventu, a Jurajom Koštialom mladším, notárom konventu.²⁸ Vlastnou rukou Juraja Koštiala mladšieho bol zase roku 1695 spísaný testament Jána, syna Marka Antónia *Gaffor a Paar*.²⁹

Z obdobia Jurajovho pôsobenia v službách turčianskeho konventu pochádza aj jedna závažná kauza. Dávid Bubla (*Bubla*) roku 1700 obvinil Juraja Koštiala mladšieho, že ako notár konventu vydal falošnú písomnosť.³⁰ Udalosť sa mala stať v uvedenom roku v dome Juraja Parasku (*Hruska aliter Paraszka*). Predmetom celého sporu bola listina (dlžobný úpis), podľa ktorej mal Ján Bubla, Dávidov otec, dlhovať istú finančnú sumu Gabrielovi Draškovskému (*Drasskovszky*). Dávid Bubla tvrdil, že to bolo práve naopak a že peniaze dlhoval Gabriel Draškovský jemu, jeho otcovi Jánovi Bublovi, ako aj manželke Jána Bublu Žofii Záborskej (*Zaborsky*). Obvinenie sa nakoniec nezakladalo na pravde, no celý spor sa dostal až pred turčianskeho podžupana Juraja Rutkaia (*Ruttkay*), ktorý o celej záležitosti vydáva 28. septembra 1701 písomné svedectvo. Ak by bola Jurajovi Koštialovi preukázaná vina, iste by ho bol stíhol veľmi prísny trest, pretože falšovanie listín patrilo v minulosti medzi najzávažnejšie delikty. Hrozilo, že by sa spochybnili všetky ním vydané písomnosti a následne by bola nariadená ich revízia.

Z roku 1707 sa k Jurajovi Koštialovi ml. viaže ešte jedna udalosť, ktorá stojí za zmienku. Po známom Onódskom sneme³¹, kde boli vyslanci Turčianskej stolice Kriš-

²⁸ MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol T 1695 – 1698, s. 165 – 166.

²⁹ Tamže, s. 1-7.

³⁰ MV SR, ŠA BY, f. TrŽ I, ŠP, PRAP, Spisy – Koštial 1553 – 1785, šk. 693, inv. č. 1 700.

³¹ K Ónodskemu snemu pozri napríklad: KOVAČKA Miloš – AUGUSTÍNOVÁ, Eva (eds.). *Memoria- lis – historický spis slovenských stolíc*. Martin : Slovenská národná knižnica, 383 s.

tof Okoličáni a Melchior Rakovský zabití, vzoprúc sa predpísaným dávkam v prospech kuruckého vojska, došlo v Turci k vyšetrovaniu viny miestneho zemianstva. Miestni šľachtici Žigmund Révai, Juraj Lehocný a Juraj Košťal mladší boli uväznení v Jágri. Ich zločinom mal byť negatívny postoj oproti kuruckému povstaniu. Za prepustenie na slobodu museli zaplatiť výkupné – každý po 4 000 zlatých.³² Počas pobytu Juraja Košťala mladšieho vo väzení ho vo funkcii notára turčianskeho konventu zastupoval jeho syn Imrich.

Kariérna biografía Juraja Košťala mladšieho vo faktoch

- * dátum narodenia nezistený,
- v rokoch 1668 – 1669 bol poslucháčom Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v triede logikov a fyzikov,
- v rokoch 1674 – 1679, 1683 zastával funkciu slúžneho Turčianskej stolice,
- v rokoch 1678 – 1679 je doložený vo funkcii podnotára Turčianskej stolice,
- dňa 20. apríla 1683 je zvolený za notára turčianskeho konventu, funkciu vykonával až do nami sledovaného roku 1717,
- v rokoch 1686, 1688 – 1689, 1696 – 1697, 1701 – 1704, 1708 je zachytený vo funkcii notára Turčianskej stolice,
- v roku 1709 sa spomína ako mimoriadny prísediaci stoličného súdu Turčianskej stolice.

Imrich Košťal, posledný v línii úradníkov

Tak ako Juraj Košťal st., tak i jeho syn Juraj ml. mal iba jediného mužského potomka. Na Imrichových pleciach teda ležalo pokračovanie, ako aj spoločenský a hospodársky rozvoj Košťalovského rodu. Hoci nemáme zachytené Imrichovo vzdelanie, je nepochybné, že musel absolvovať univerzitu alebo aspoň nejakú vyššiu školu. Svedčí o tom jeho neskoršie pôsobenie vo funkcií notára, ktorá si vyžadovala dobrú znalosť latinčiny. Ako notára Turčianskej stolice ho máme zachyteného v rokoch 1701 – 1704. Počas zajatia jeho otca Juraja ml. pôsobil Imrich roku 1707 ako zastupujúci notár turčianskeho konventu.

Z Imrichovho osobného života ešte vieme, že za manželku si zobral príslušníčku miestneho turčianskeho rodu Zuzanu Husárovú (*Huszár*), s ktorou mal dcéru Magdalénu.³³ Imrichova kariéra by sa bola iste ďalej sľubne vyvíjala, ak by ho roku 1708 nezastihla náhla a nečakaná smrť v Banskej Bystrici.³⁴

³² Tamže. Kongregačné spisy (ďalej KS), šk. 24, inv. č. 303.

³³ MV SR, SNA, f. HMTK, Protokol W 1702 – 1714, s. 602.

³⁴ Tamže, s. 402 – 405; NOVÁK, Jozef. Turčianske rody. (Súpis turčianskych rodov z 18. storočia). In KUBOVČÍK, Jozef. (ed.). *Kmetianum 4*. Martin : Osveta, 1976, s. 87.

Rodokmeň Košťialovcov z Trnova
vetva Tomášova 1580 – 1712

- A. Tomáš Košťial, doložený 1580 – 1639, potomok A 1.
- A 1. Adam Košťial, *cca 1587, † ante 25. 1. 1666, perceptor trnovského komposesorátu 1618, manželka: Helena Ivanka † post 1666, dcéra Matúša Ivanku, potomkovia
- a 1. – a 9.
- a 1. František Košťial, doložený 1633 – 1672, potomok b 1.
- a 2. Ján Košťial, † ante 1672
- a 3. Juraj Košťial, *cca 1613 – † ante 7. 12. 1688, prísazný Turčianskej stolice 1641, 1645 – 1647, 1649, 1670 – 1672, slúžny Turčianskej stolice 1649 – 1671, 31. marca 1666 člen súdu nad obyvateľmi Kláštora pod Znievom, mimoriadny prísediaci stoličného súdu Turčianskej stolice 1670 – 1672, 1674 – 1675, 1680, 1687, manželka: Zuzana Lehocká, dcéra Mateja Lehockého, potomkovia e 1 – e 2.
- a 4. Mikuláš Peter KOŠTIAL, † ante 1697, manželka: Zuzana Tomka-Folkušovská (Thomka aliter Folkušovský), † post 1711, potomkovia h 1 – h 6.
- a 5. Žofia KOŠTIAL, doložená 1667, manžel: Ján Matej Šimkovič (Symkovitz) z Dolného Jasena, syn Baltazára Šimkoviča z Dolného Jasena.
- a 6. Zuzana KOŠTIAL, doložená 1667, manžel: Matúš Šimkovič (Symkovitz) z Dolného Jasena, syn Baltazára Šimkoviča z Dolného Jasena.
- a 7-9. Ďalej sa spomínajú tri dcéry, ktorých mená sa neuvádzajú.
- b 1. Juraj KOŠTIAL, doložený 1672, potomkovia c 1 – c 2.
- c 1. Ondrej KOŠTIAL, doložený 1716 – 1732, potomok d 1.
- c 2. Ján KOŠTIAL, doložený 1754 v Trenčíne.
- d 1. Ondrej KOŠTIAL, *cca 1711, †15. 2. 1771 Vrbové, manželka: Anna Liszy *30. 9. 1723 Vrbové, †22. 9. 1783 Vrbové.
- e 1. Juraj KOŠTIAL, slúžny Turčianskej stolice 1674 – 1679, 1683, podnotár Turčianskej stolice 1678 – 1679, notár turčianskeho konventu 1683 – 1717, notár Turčianskej stolice 1686, 1688 – 1689, 1696 – 1697, 1701 – 1704, 1708, apelačný sudca Turčianskej stolice 1709, manželka: Helena Benický † ante 1703, dcéra Mikuláša Benického z Beníc a Zuzany Kevickej, potomkovia f 1 – f 4.
- e 2. Helena KOŠTIAL, doložená 1674, manžel: Abrahám Jesenský z Veľkého Jasena, doložený 1674.
- f 1. Imrich KOŠTIAL, † 1708 v Banskej Bystrici, slúžny Turčianskej stolice 1701 – 1704, zastupujúci notár turčianskeho konventu 1707, manželka: Zuzana Husár (Huszar) doložená 1708, potomok g 1.
- f 2. Judita KOŠTIAL, doložená 1703.
- f 3. Eva KOŠTIAL, doložená 1703.
- f 4. Mária KOŠTIAL, doložená 1703.
- g 1. Magdaléna KOŠTIAL, doložená 1712.
- h 1. Ján KOŠTIAL, doložený 1697.

- h 2. Andrej KOŠTIAL, doložený 1697.
- h 3. Mikuláš KOŠTIAL, doložený 1697.
- h 4. Anna KOŠTIAL, doložená 1704, manžel: Andrej Záborský (Záborský aliter Ondryšašovyech), doložený 1704.
- h 5. Eva KOŠTIAL, doložená 1704, manžel: Samuel Košút (Košuth), doložený 1704.
- h 6. Matej KOŠTIAL seu CSONTOS, manželka: Eva Berzeny, doložená 1699, potomkovia i 1 – i 3.
- i 1. Syn nomen nescio, doložený 1680.
- i 2. Ján KOŠTIAL, doložený 1680 v Martine.
- i 3. Anna KOŠTIAL, doložená 1680.

DESCENDETS OF ADAM KOŠTIAL FROM TRNOVO
IN THE SERVICE OF TURIEC COUNTY AND PROVOST

Peter Brindza

This study is a contribution to the history of a yeoman family following the Moháč period of the Turiec region. Attention is paid to detail the genealogical-archontology phenomenon of action in the lower nobility, an official apparatus of government to the nobility, through the example of a yeoman family, the Koštials of Trnovo from the territory of Turiec. The author reviews the gender context of genealogical studies and detail is given to archontology issues during the course of four generations of family service in the local administration. The genealogical family context is monitored from the end of the 16th century to the early 18th century. Archontology activity is detailed about each Koštial, mainly in the second half of the 17th and early 18th centuries. In this period, members of the family worked in various positions – “slúžny,” “prísazný prisediaci,” “apelačný sudca,” “notár“ and “podnotár.” As a result, the Koštial’s family began gradually to gain importance, as well as social standing in the second half of the 17th century. That situation was manifested mainly in the Koštial family administrative law, when entering into socially important relationship with the local noble families. Most interesting is that the author found that some functions passed from father-in-law to son-in-law. This study describes in detail these processes until the early 18th century, when the line of officers ends with Imrich Koštial.

Mgr. Peter Brindza, Katedra archívniectva a pomocných vied historických, Filozofická fakulta UK, Gondova 2, 814 99 Bratislava